

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Lublinie**

Lublin, dnia 28 grudnia 2010 r.

Pan

Zenon Rodzik

Starosta Opolski

LLU-4113-02-02/2010
D/10/506

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie przeprowadziła w Starostwie Powiatowym w Opolu Lubelskim (dalej: „Starostwo” lub „SP”), kontrolę w zakresie zapobiegania powodziom i usuwania skutków ich wystąpienia w przeciwpowodziowej infrastrukturze technicznej w 2010 roku.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 21 grudnia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Staroście niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia przyjęte w Starostwie normy proceduralne i organizacyjne na wypadek powodzi oraz działania podjęte przez Starostę podczas jej wystąpienia, pomimo stwierdzonej nieprawidłowości.

Pozytywną ocenę uzasadnia opracowanie procedur na wypadek zagrożenia powodziowego zawartych w „Powiatowym planie reagowania kryzysowego” i „Planie operacyjnym ochrony przed powodzią powiatu opolskiego” oraz ich właściwa realizacja w czasie powodzi w 2010 r.

Stwierdzona nieprawidłowość polegała na nieskierowaniu przez Starostę do Rady Powiatu projektu studium ochrony przeciwpowodziowej, przesłanego przez dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej (dalej „RZGW”) celem zaopiniowania.

1. Starosta zgodnie z dyspozycją wynikającą z art. 34 ust.1a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym¹, opracował „Plan operacyjny ochrony przed powodzią powiatu opolskiego”, który zawierał wyznaczone obszary potencjalnego zagrożenia powodzią, miejsca do ewakuacji ludności z zagrożonych gmin i poszczególnych miejscowości oraz miejsca do poboru ziemi i załadunku jej do worków. Ujęto w nim analizy w zakresie powiązania źródeł i skutków powodzi, które wystąpiły na terenie powiatu w poprzednich latach, z uwzględnieniem czasu przepływu fali powodziowej na rzece Wiśle oraz cele i zadania, które Starostwo powinno podjąć w przypadku wystąpienia powodzi. Ponadto w planie tym określono charakterystykę poszczególnych obszarów, z uwzględnieniem aktualnego stanu urządzeń przeciwpowodziowych, tj. wałów przeciwpowodziowych oraz stacji pomp. Do czasu kontroli przeprowadzono sześć aktualizacji ww. planu (tj.: 3.06.2004r., 12.04.2005 r., 9.01.2006 r., 17.02.2006 r., 20.07.2009 r., 27.10.2010 r.).

2. Starosta uzgodnił projekt studium ochrony przed powodzią, proponując RZGW uaktualnienie danych z przebiegu rzeki Karczmianki oraz naniesienie na mapach lokalizacji pompowni przeciwpowodziowych dla rzek Wisły i Chodelki. Uwagi NIK dotyczą nieskierowania przez Starostę do Rady Powiatu projektu studium ochrony przed powodzią celem zaopiniowania, co niezgodne było z art. 79 ust. 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne².

Sporządzono „Plan Reagowania Kryzysowego”, zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 17 ust. 2, pkt 2, lit a ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym³, który został zatwierdzony przez Wojewodę Lubelskiego w dniu 15 października 2008 r.

Z wydanych przez Wojewodę Lubelskiego zaleceń do Powiatowego planu zarządzania kryzysowego (wpłynęły do Starostwa w dniu 6 grudnia 2010 r.) wynika, że sporządzenie aktualizacji tego planu i przedłożenie jego do zatwierdzenia Wojewodzie Lubelskiemu ma nastąpić w terminie do dnia 30 września 2011 r.

Stosownie do wymogu art. 17 ust. 2 pkt 2 lit c ww. ustawy Starosta wydał zalecenia do gminnych planów reagowania kryzysowego (z dnia 27 lutego 2008 r.), które rozesłano do burmistrzów Opola Lubelskiego i Poniatowej oraz do wójtów gmin – Chodel, Józefów n. Wisłą, Karczmiska, Łaziska i Wilków, a zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 2 lit d tej ustawy - zatwierdził plany reagowania kryzysowego z tych gmin.

¹ Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz.1592, ze zm.

² Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019, ze zm.

³ Dz. U. Nr 89, poz.590, ze zm.

Pod przewodnictwem Starosty Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego oceniał występujące i potencjalne zagrożenia związane z powodzią oraz dokonywał prognozy zdarzeń. W opracowaniu z września 2010 r. zatytułowanym „Rekomendacje i wnioski z powodzi 2010 na rzecz poprawy ochrony przeciwpowodziowej i ograniczenia strat powodziowych” sformułowano 28 wniosków z działań przeciwpowodziowych prowadzonych w 2010 r.

3. Starostwo posiadało powiatowy magazyn przeciwpowodziowy, zlokalizowany na terenie niezalewowym, wyposażony w podstawowe materiały i niezbędny sprzęt do realizacji zadań przeciwpowodziowych, tj. m.in.: worki, folia PEHD, włóknina, łopaty, kamizelki ratunkowe, pochodnie i latarki. Na stanie magazynu nie było urządzeń mechanicznych, które podlegałyby okresowym przeglądom stanu technicznego.

Instrukcja magazynowa zawierała zasady gospodarowania sprzętem i materiałami na potrzeby przeciwpowodziowe oraz obowiązki i zakres działania magazyniera. Ostatnią kontrolę stanu ilościowego sprzętu przeprowadzono w dniu 30 listopada 2009 r.

4. NIK pozytywnie ocenia wydatkowanie środków pochodzących z dotacji celowych, przeznaczonych na realizację zadań w zakresie ochrony przeciwpowodziowej i usuwania skutków klęsk żywiołowych. Z przekazanych w 2010 r. środków w kwocie 927.542 zł wydatkowano 926.570 zł, z czego:

- 675.000 zł – na prowadzenie akcji przeciwpowodziowej na terenie powiatu opolskiego, głównie gmin: Wilków, Łaziska i Józefów nad Wisłą (zakup paliwa, oleju do samochodów, worków, włókniny, folii, piachu, wyżywienie i noclegi służb ratowniczych, przewóz materiałów, wynajem sprzętu, utworzenie i zapewnienie obsady punktów medycznych);
- 115.740 zł – na pokrycie kosztów związanych z udziałem w akcji ratowniczej Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Opolu Lubelskim (zakup ubrań, butów, części samochodowych, opon, materiałów kwaterunkowych i łączności, środków leczniczych, remonty sprzętu, szczepienia ochronne, wyżywienie, itp.);
- 126.800 zł – na realizację zadań w zakresie pomocy psychologicznej wykonywanej w gminach dotkniętych powodzią (wynagrodzenie psychologów, pedagogów, pracownika socjalnego, wyżywienie dzieci biorących udział w zajęciach w ramach interwencji kryzysowej, zakup pomocy dydaktycznych do przeprowadzenia tych zajęć);
- 9.030 zł – na pokrycie wydatków poniesionych przez Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego przy wykonaniu zadań związanych z oceną stanu technicznego obiektów budowlanych uszkodzonych bądź zniszczonych w wyniku powodzi i osuwisk ziemnych (paliwo, usługi pocztowe, telekomunikacyjne, materiały biurowe).

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o kierowanie przez Starostę do zaopiniowania przez Radę Powiatu projektu studium ochrony przeciwpowodziowej.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Starostę w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartego w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.